

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

ב"ה

קונטרס

הצלת נפשות

חלק ב'

**המקיים נפש אחת מישראל כאילו
קיים עולם מלא**

**יצא לאור ע"י "חברה מזכי הרבים העולמי"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א**

עיר התורה בית שמש

יו"ל בפרוס חג הפסח תשס"ח

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

יצא לאור ע"י

"חברה מזכי הרבים העולמי"

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

עיר התורה בית שמש

להשיג הקונטרסים בטל:

05484-36784

יו"ל בפרוס חג הפסח תשס"ח

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

בפתח השער:

אמר המוציא לאור עולם אפתח בתפילה לקל נורא עליה, יראתי בפצותי להשחיל שיח, קדם פני כבוד קדושת שם תפארתו אדונינו מורינו ורבינו יאריך ה' הטוב ימיו ושנותיו בנעימים למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב הארץ עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן,

זוכה ומזכה רבינו גאב"ד ואדמו"ר מהאלמין שליט"א את הרבים עשרות בשנים, בקונטרסים קובצים וספרים שיוצאים לאור עולם במהדורות שונות ומגוונות לטובת ולזיכוי הרבים בקרב בית ישראל בארץ ובתפוצות, ולעת עתה נתבקשתי לערוך את ההקדמה בפתח האוצר הגדול הזה כאשר עיניכם תחזינה מישרים, אמרתי אומר לא אעצור הפעם עוד והעלה עלי גיליון את הזכות הגדולה שיש בידי רבינו שליט"א, לזכות את הרבים וכמה מעלות טובות שמנו חכמינו זצ"ל וחלקם מצוטטים לפניכם, כאשר תחזינה עיניכם מישרים בפנים הקובץ אשר בידיכם.

נצרך בזה את ברכותינו ותערב לפניכם עתירתינו חזק משאלותיכם ימלא אמיץ יעשה בקשותיכם, תזכו עוד רבות בשנים להגדיל תורה ולהאדירה להרחיב גבולות הקדושה בארץ ובתפוצות, לזכות את הרבים, ובד בבד לזכות לכל האור הטוב

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

המובטח למי שמזכה את הרבים, אורך ימים בימינה ובשמאלה
אושר ועושר וכבוד ואין מחסור כל. אמן.

ומכאן להקדמת הספר בענייני הצלת נפשות, וזיכוי הרבים.

כבר אמרו חז"ל במסכת אבות: "כל המקיים נפש אחת
מישראל כאילו קיים עולם מלא".

מבואר באור החיים הק' דאחד שזוכה ומזכה את הרבים
להראות לחבירו דרך הישר, יזכה שיבא למדריגת מלאך מט"ט,
שאין מדרגה משובחת מזו.

ובאבות דר"נ איתא וכיוצא בזה הובא בספרי מהר"י אבוהב
בעל מנורת המאור מגדולי חכמי הספרדים כתב, "דהמזכה את
הרבים השי"ת משגיח עליו ועל בניו וזוכה לבנים צדיקים".

ובספר חסידים (סי' תר"ז) איתא: "המזכה את הרבים
גם כשכבר כלו שני חייו הקצובים לו, מאריכין לו שנותיו עבור
טובת דורו".

במסכת שמחות איתא: "המזכה את הרבים מובטח לו שהוא
בן עולם הבא".

ועיין בזה"ק פ' ויחי שכתב: בענין שותפות יששכר וזבולון,
לפיכך הקדימו זבולון ליששכר, על שהוציא לחמו מתוך פיו ונתנו
לפיו של זבולון, מי שתומך בבעלי תורה נוטל ברכות מלמעלה
ומלמטה וזוכה לשתי שולחנות מה שאין זוכה לזה אדם אחר

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

זולתו, עיי"ש. וכל שכן במזכה את הרבים, שעל ידי זיכוי הרבים באים אלפים מישראל לעשות תשובה, ולפיכך זוכה עי"ז ליטול כל ברכות שלמעלה ושלמטה וכנ"ל.

ונסיים בד' החכם המקובל מוה"ר אלעזר שמואל ן' סיניור זצ"ל שכ' דהר"ת מפסוק: "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם: הוא ו'חייב אדם לזכות ה'רבים, ה'שכר מ'רובה (או המזכה מובטח) ש'יליד פ'רי ט'וב י'ראה מ'זרעו (כדאי' בפר' תרומה זוכה לראות בנים לבניו) א'ורך ש'נים ר'בים ת'פילתו ש'ומע י' מ'הרה. ל'עולם פ'רנסתו נ'כונה י'מלא ה' מ'שאלותיו.

ואפשר לבאר דבריו, דאי' בזה"ק על פסוק ואלה המשפטים "דא רזא דגלגוליא", וצ"ב. ועפ"י הנ"ל יל"פ, אע"ג דלפעמים עפ"י הגלגול מוכרח האדם להתיישר בעוה"ז בגלגול זה בעד חטאיו בגלגולים קודמים, אמנם ע"י שיזכה את הרבים יכול לפטור את עצמו מן הדין הזה, כי המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, וממילא לא יחטא עוד בגלגול זה, ובזה גופא מה שאינו חוטא עוד מתקן מה שפגם בגלגולים הקודמים, ועי"ז יפטור מן היסורים, ואף אם נגזר עליו ח"ו יסורים ל"ע, כדרך העולם שסובלים כל מיני יסורים רח"ל בעוה"ז, מ"מ ע"י זיכוי הרבים יפטר מכל אלה, ויהיו לו חיי נחת ושמחה ויזכה לכל הברכות האמורות בתוה"ק, וכדברי המקובל הנ"ל שמסיים שיליד פרי טוב מזרעו, ואורך

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

ימים ושנות חיים ותהא פרנסתו נכונה וימלא ה' כל משאלות לבו לטובה ולברכה.

ולסיכומא מילתא נבאר שוב כמה מילים מהו השכר של אחד הזוכה לזכות את הרבים, מלבד מה שאמרו חז"ל שאין חטא בא על ידו, הוסיפו עוד הבטחות ואלו הן: שיזכה להגיע עד למדריגת מלאך מט"ט, שאין מדרגה משובחת מזו. וכן זוכה שהשי"ת משגיח עליו ועל בניו וזוכה לבנים צדיקים. וכן אף על פי שכבר כלו שני חייו הקצובים לו, מאריכין לו שנותיו עבור טובת דורו. וכן מובטח לו שהוא בן עולם הבא". וכמו כן זוכה ליטול כל ברכות שלמעלה ושלמטה, וגם זוכה לבנים טובים וזרע כשר.

המו"ל

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

בואו חשבון?

המציל נפש אחת מישראל מהו?

הרי ידוע שכל ישראל ערבים זה לזה

חשבון מספר הצאצאים היוצאים מאדם אחד (בחישוב של חמש ילדים למשפחה) במשך עשר דורות (300 שנה), כשכל דור הוא שלושים שנה (בעצם כל דור הוא רק 25 שנה).

צא וחשוב, כשיהודי מעורר יהודי אחד בלבד להקפיד על דיני טהרת המשפחה, לשמור שבת, להניח תפילין ומזוזות, לאכול כשר וללבוש ציצית - הוא הציל בכך 58 מיליון יהודים, שיישארו יהודים.

אויסרעכענונג וויפל קינדער קומען ארויס פון איין מענטש (ווען איין מענטש

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

האט בלויז 5 קינדער) אין פארלויף פון
צען דורות (300 יאר), וואס יעדער דור
איז גערעכנט דרייסיג יאר (וואס באמת
איז א דור נאר 25 יאר).

טראכט אריין, ווען א איד האט מעורר
געווען בלויז איין איד צו האלטן טהרת
המשפחה, היטן שבת, לייגן תפילין
ומזוזה, עסן כשר און טראגן ציצית -
האט ער געראטעוועט איבער 58 מיליאן
אידן, זאלן בלייבן אידן.

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

אקדים במילים קצרים בשבח והודיה להשי"ת

מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי, אשר גבר חסדו עלי להנחותי דרך מישור והחיינו וקיימנו והגיענו עד הלום, וזיכנו להוציא לאור עולם את הקונטרס החשוב הזה, שעל ידה אזכה להיות אי"ה ממזכי הרבים המון בית ישראל, להציל נפשות ישראל, בסיטונאות.

וב"ה זכיתי לסייעתא דשמיא ויגעתי ומצאתי תאמין וב"ה הגיעו לידי חוץ לדרך הטבע פנינים יקרים וחשובים שנאמרו ונשנו.

לא יאומן כי יסופר, וב"ה שעזר לי במלאכתי שה' אינה לידי למצוא הסיפור הזה, שבדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו (ראה) (מכות י:) בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו, (ועיין רש"י במדבר פרק כב פסוק לה) לך עם האנשים - (במדרש רבה) בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו, ובעבור שכוונתי אך ורק לזכות הרבים בלבד, וכך היה רבות פעמים בשאר ספרי שהוצאתי לאור בע"ה.

אני רוצה להזכיר סעיף אחד מה שכתב בסימן האחרון בטור (חושן משפט סימן תכ"ו): "הרואה את חברו טובע בנהר או שלסטין באין עליו חייב להצילו בין בגופו בין בממונו ומיהו אם יש לו ממון להציל עצמו חייב לשלם לזה".

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

והרמב"ם כתב הרואה שחבירו טובע בנהר או שלסטין באין עליו ויכול להצילו או שישכור אחרים להצילו או ששמע שאנסים מחשבין עליו רע ולא גילה לאוזן חבירו והודיעו או שידע באנס שהוא קובל על חבירו ויכול הוא לפייסו בגלל חבירו ולהוציא שטנה מלבו ולא פייס וכל כיוצא בזה, עובר על לא תעמוד על דם רעך ואם מצילו הרי כאילו קיים עולם.

איזה זכויות אנו יכולים לקבל על ידי הצלת נפשות מצינו דברים מאלפים בינה בספר הקדוש 'חובת הלבבות' (שער אהבת ה' פ"ו) כתב: "וכן מי שאינו מתקן אלא נפשו בלבד, תהי' זכותו מעוטה. ומי שמתקן נפשו ונפשות רבות, תכפל זכותו כפי זכויות כל מי שמתקן לאלוקים, כמו שאמרו חז"ל כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, ואמרו משה זכה וזיכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו שנאמר (דברים ל"ג) צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל, ואומר (משלי כ"ד) ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב וכו', עיי"ש.

אנחנו צריכים להבין כי יהודי אשר אנחנו מצילים בזכותכם שאתם עוזרים לזה, כל הזכויות של כל האנשים האלו יהיה נזקף לזכותכם, וכלשון החובת הלבבות "ומי שמתקן נפשו ונפשות רבות, תכפל זכותו כפי זכויות כל מי שמתקן לאלוקים".

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

קונטרס

הצלת נפשות

חלק ב'

נעבד לון כתרין במלין יקירין בשבעין עיטורין דעל גבי חמשין.

עיין בספה"ק דברי יחזקאל להרה"ק משינאווא זצ"ל שפירש
וז"ל, נעבד לון כתרין במלין יקירין, היינו בדברים שבאים בקושי
לאדם (בל"א, ער רייסט זיך איבער זיי) בהם
עושה כתר להקב"ה עכ"ל.

ונראה לבאר על דרך זה באופן אחר קצת, במלין יקירין רומז
על דברי תוכחה ומוסר שצריכים לעורר אחד את חבירו בשמירת
שבת ויסודי הדת ועוד, שרק דיבורים כאלו מותר לדבר בשבת כי
המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא. וזה נעבד לון
כתרין, שנעשה כתרים להשבת על ידי מלין יקירין, כי דברי
התוכחה יקרים מאד כיון שעושים מהם שבעין עיטורין להקב"ה
ולעצמו.

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

וסיים דעל גבי חמשין, רומז שהם על גבי חמשה חומשי תורה שמקיים האדם בעצמו, כי מה שמקיים את התורה בעצמו הרי מקיים בזה רק חלקו בתורה, אבל מה שמוטל עליו מכח מה שאמרו חז"ל (שבועות ל"ט ע"ב) כל ישראל ערבין זה בזה, הרי זה עדיין לא קיים על ידי מה שמקיים בעצמו התורה. וזהו שאמר דעל גבי חמשין, דאם יעורר את חבירו גם כן לקיים את התורה, יהא בזה חשיבות יתירה על גבי חמשין, פירוש יותר ממה שהוא מקיים בעצמו מה שכתוב בחמשה חומשי תורה, והבן. (דברי תורה, זמירות).

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

"נקי יהי' לביתו שנה אחת"

א

הבעל הטורים כתב לכל דבר נקי יהי' לביתו, רצ"ל שמוחלין לו עונותיו ונשאר נקי מעבירות. ע"כ.

וצ"ב למה דוקא בזה המצוה של לקיחת אשה לקיים פו"ר מוחלין לו עונותיו הלא היא רק מצוה אחת מתרי"ג מצוות,

ואפשר לבאר דהנה ע"י מצוות הנישואין לומד ומקיים כל מצוות התורה בטהרה ומצלת אותו מחטא כמ"ש חז"ל, וא"כ היא מצוה כללית על כל התורה, שאשה גורמת ועזרת לו לשמור ולילך בדרך כל התורה, נמצא שע"י המצוה הראשונה יוכל בנקל לקיים כל המצוות שבתורה בקדושה ובטהרה, וע"כ הקב"ה מוחל לו על כל עוונותיו, כדי שיוכל לקיים כל התורה כולה.

זה שאומרים במערבא מצא או מוצא, וכו', כי אם מצא אשה בת ת"ח וכשרה שעל ידה יוכל לקיים כל התורה בקדושה ובטהרה אז מצא טוב ואין טוב אלא תורה.

ב

ועוד אפשר לתרץ דהנה איתא במשנה במס' סנהדרין כל המציל נפש אחת מישראל כאלו קיים עולם מלא ופי' רש"י שם

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

בד"ה עולם מלא, עולם מלא ממש דמאיש אחד יוצא עולם מלא, כמו שאנו רואים דמאדם הראשון יצא עולם מלא שא"א למנות, וממילא המצוה של פו"ר, והיא מצוה דרבים, כמובא בגמרא ותו' שבת (דף ג.) בד"ה מצוה דרבים שאני עיי"ש, ואין לך מצוה דרבים גדול מזה שהוא עולם מלא ממש. דתלוי בזה כל קיום העולם ממילא מובן קו' הנ"ל, שע"י שמוחלין לו על כל העונות יוכל להתקדש ולטהר בקדושה ובטהרה ולהוליד דורות כשרים יראים ושלמים.

ולפי תירוץ הנ"ל אפשר לתרץ סתירות המשניות בקדושין (דף ט:) במשנה שם ז"ל: כל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין לו ימיו ואינו נוחל את הארץ. ורמינהו אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעוה"ז והקרן קיימת לעוה"ב וכו' ותלמוד תורה כנגד כולם.

משמע דוקא הני הוא דאוכל פירות והקרן קיימת אבל מצוה אחריתי לא, ואנן תנן מטיבין לו ונוחל את הארץ, אפילו בעושה מצוה אחת? ותו' הגמרא אמר ר' יהודה הכי קאמר כל העושה מצוה אחת יתירה על זכותיו מטיבין לו ודומה כמי שקיים כל התורה כולה, ושואלת הגמרא מכלל דהנך [במשנה אלו דברים] אפילו בחדא נמי, ואפילו לא קיים שאר מצות בתמיה, והא רובא עונות הוא?

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

אמר רב שמעיה לומר שאם היתה שקולה מכרעת. הא דקתני
אלו דברים במחצה עונות ומחצה זכיות קאמר. ויש במחצה זכיות
אחת מאלו, מכרעת את הכף כאילו הוי רובא זכיות, ואינו צריך
למצוא יתירה. וכי לית ליה בה חדא מהני צריך למצוא יתירה.
ולפי תירוץ הנ"ל במצוה כזאת של פו"ר שהיא מצוה דרבים,
מצוה כזאת אפילו שאין לו מחצה על מחצה יש לו ג"כ חלק
לעוה"ב כיון שיצאו ממנו דורות שלמים עובדי השי"ת וכידוע ברא
מזכה אבא וכו'. ומתורץ הקו' הנ"ל. (דברי תורה, על התורה).

תורת ה' תמימה משיבת נפש

תורת ה' תמימה משיבת נפש (יט, ח'). צ"ב, מה
השייכות משיבת נפש לתורת ה' תמימה. ואפ"ל, עפ"י מה
שמבואר בליקוטי תורה (פרשת שמני ד"ה לויתן),
שמצד מעלת נשמת רשב"י היה מסוגל בעבודתו הרוחניות
להמשיך אותן המשכות שעל ידי אחרים נמשכות רק באמצעות
קיום המצוות בגשמיות. ראה לכך מ"ג שנה ששהה הרשב"י

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

במערה ששם לא היתה לו אפשרות לקיים מצוות אכילת מצה, קידוש על היין, אתרוג וסוכה וכיו"ב. שאז המשיך ההמשכות של כל המצוות על ידי יחודים עליונים ועליות, וכיון שרשב"י פעל בעבודתו הרוחניות את מה שאחרים השיגו על ידי מצות גשמיות, הייתה זו נחשבת אצלו כגשמיות של המצוות אצל אחרים, ובכללן הייתה המצות של הכנסת אורחים בדרגא גבוה בהרבה משל אחרים.

וצ"ב, א. מ"ש בדרגא גבוה בהרבה משל אחרים, איך יכול להיות שיהיה יותר חשוב מהמצווה בגשמיות שידוע מחז"ל ב"ק יז. שמעשה עדיף שכל הלימוד הוא להביא לידי מעשה. ולכאורה איך קיים המצות האלו, אלא מפני שהיה פיקוח נפשות ע"כ היה מקיים המצווה ע"י הלימוד שלמד המצווה וכל הלומד תורת העולה נחשב כאילו הקריב עולה, אבל יכול להיות בדרגא גבוה משל אחרים המקיימים המצוה כהוגן.

ואפ"ל שע"י שביאור הרשב"י בזוהר הק' גודל המצווה של הכנסת אורחים פעל שכל היהודים יקיימו את המצווה, וכל המצוות של הרבים שייכים אליו, אבל בן אדם אחר שמקיים המצוה ע"י שלומד הוא באמת רק כאילו קיים המצווה ולא חשוב כמו שמקיימו ממש.

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

ובזה אפ"ל דהנה איתא בחז"ל (שבת קכז.), גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה, והגמרא מבארת ממה שאנו רואים שאברהם אבינו אמר להקב"ה "אד' אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור מעל עבדך וגו'" שגדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה, מזה שביקש אברהם אבינו עליו השלום מהקב"ה להמתין והוא עצמו רץ לקבל את האורחים, מזה ראייה שהכנסת אורחים גדולה מקבלת פני השכינה. וכן פוסק הרמב"ם (הלכות אבל פי"ד הלכה ב), וז"ל: והוא החק שחקק אברהם אבינו ודרך החסד שנהג בה, מאכיל עוברי דרכים ומשקה אותן ומלווה אותן, וגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה שנאמר וירא והנה שלשה אנשים, וכו'.

ושם בהלכה ג' וז"ל: קופין ללוייה כדרך שכופין לצדקה ובית דין היו מתקנין שלוחין ללוות אדם העובר ממקום למקום ואם נתעצלו בדבר זה מעלה עליהם כאילו שפכו דמים אפילו המלווה את חבירו ארבע אמות יש לו שכר הרבה וכמה שיעור לוייה שחייב אדם בה הרב לתלמיד עד עבודה של עיר והאיש לחבירו עד תחום שבת והתלמיד לרב עד פרסה ואם היה רבו מובהק עד שלש פרסאות.

ובתיקוני זוהר כתב במעלת הכנסת אורחים "כאילו קיבל פני השכינה", הרי אנו רואים לכאורה סתירה כי בהרמב"ם פוסק

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

כפי שכתוב בתורה ובחז"ל גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה, ובתיקונים כתב רק כאילו קיבל פני השכינה, ואפ"ל הסתירה, כי רשב"י היה מקיים המצוה על ידי שלמד המצווה וכל הלומד פרשת עולה כאילו הקריב עולה, וכן היה מקיים מצוות הכנסת אורחים ע"י שלמד המצוה הזאת שנחשב לו ע"י הלימוד כאילו קיים המצווה, אבל אם מקיימים המצוה בפועל ממש אז היא באמת גדולה יותר מקבלת פני השכינה, וממילה מובן למה כתב בתיקונים באופן אחר ממה שכתוב בחז"ל, ואין כאן שום מחלוקת בין חז"ל לתיקונים, ודו"ק.

ובזה יובן הפסוק תורת ה' תמימה משיבת נפש, שאם יש חשש פיקוח נפש, אז אפשר לקיים ע"י תורת ה' תמימה שלומד המצווה הזאת ואז יהיה תמימה שלא יחסר לו כלום מהמצווה.

עוד אפ"ל משיבת נפש, שע"י שמקיים משיבת נפש שמחי' נפשות ישראל שמקיים מצוות הכנסת אורחים אז נחשב כאילו קיים כל התורה כולה, ועוד, שהרי אמרין (סנהדרין לא), כל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, והרבה פעמים במצוות הכנסת אורחים מציל ממש נפש מישראל, ובזה מקיים משיבת נפש.

ועל ידי הצלות נפשות נוכל לזכות להיות ביחד עם כל הצדיקים שיזכו לקבל פני משיח צדקינו ככתוב בספר ספר חסד

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

לאברהם - מעין ג' - נהר כ"ב נהר כ"ב - במעלת
הדר בארץ ישראל בביאת המשיח:

דע כי מסורת קבלה בידינו כי באותו יום כשיבא המשיח עם
קיבוץ גליות לארץ ישראל, באותו יום ימצא בארץ ישראל שבעת
אלפים מבני ישראל, ובאותו היום יחיו המתים שבארץ, ובאותו
היום יסתלקו חומת האש מירושלים, ובאותו יום יבנה בית
המקדש באבנים טובים ומרגליות, ובאותו יום יחזרו המתים
שבארץ ישראל בעת חיותם בריה חדשה רוחניים, וכן הז' אלפים
הנמצאים חיים, כולם בריה חדשה גוף רוחני, כגופו של אדם
הראשון קודם החטא וכגופו של [חנוך ו]משה רבינו ע"ה [ואליהו],
וישוטו כולם באויר מעופפים כנשרים וגו', וכל זה לעיני אנשי
קיבוץ הגליות, וזל"ק:

וכשישראל בני קיבוץ גליות יראו שאחיהם נעשה בריה חדשה,
ופורחים באויר ללכת ולדור בגן עדן תחתון ללמוד תורה מפי
השם יתברך, אזי, יתקבלו בני קיבוץ גליות דאגה בלבם ודאבון
נפש, ויתרעמו למלך המשיח ויאמרו וכי אין אנו בני ישראל
כמותם, מאין זכו הם להיות רוחניים בגוף ונפש מה שאין כן אנו
ולמה נגרע:

ואומר להם מלך המשיח כבר נודע ומפורסם שכל מידותיו של
הקדוש ברוך הוא מדה כנגד מדה, אותם שהיו בחו"ל והשתדלו

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

לבא בארץ כדי לזכות לנפש טהורה, ולא חשו על ממונם ולא על גופם, ובאו בים וביבשה, ולא חששו להיותם נטבעים בים, או נגזל ביבשה, או להיותם שבויים ביד אדונים קשים, ובעבור שעשו העיקר מרוחם ומנפשם ולא מגופם וממונם, לכן חזרו רוחניות מדה כנגד מדה, ואתם שהייתם יכולים לבא בארץ כמותם ונתרשלתם לבא בעבור חמדת הממון וחששתם לממוניכם וגופכם ומהם עשיתם עיקר ומנפשכם ומרוחכם עשיתם טפל, לכן נשאתם גשמיים מדה כנגד מדה:

ולחמדת ממון שחמדתם הנה הש"י נותן לכם ממון בלי שיעור, שכל כסף וזהב ואבנים טובים ומרגליות הנטבעים בים כל הימים, מושבע הים להביא אותם בים יפו תוך ג' ימים לטבעתם, וכל מה שנטבע מששת ימי בראשית עד זמן שלמה הכל הקיא ים יפו ליבשה ומשם נתעשר שלמה, ומה שנטבע מזמן שלמה עד זמן קיבוץ גליות הכל עתידה ים יפו להקיא אותם ליבשה, והמשיח יחלק אותם לכל צדיק וצדיק חלקו, הה"ד כי שפע ימים יינקו, וגם כל המטמוניות שתחת העפר עתידה הארץ להיות נעשית מחילות מחילות להתגלגל ולהולך כל אוצרות המלכים, ומולך אותם לארץ ישראל כדכתיב ושפוני טמוני חול וגו', והכל יתגלה בתוך ארץ ישראל למלך המשיח והוא יחלק אותם לאנשי קיבוץ גליות לכל אחד חלקו, וישבעו ממון רב לאותם שהקפידו על

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

ממונם ועל גופם ישארו גשמיים ושבעים ממון, ואותם שלא חשו על גופם ועל ממונם אלא על רוחם בלבד הקדוש ברוך הוא עושה אותם בריה חדשה, ומוליך אותם לגן עדן התחתון כנזכר. זמ"ש"ל. מסכ"י:

ונסיים בדברי ספר הקדוש דגל מחנה אפרים (פרשת בא ד"ה דברו) דברו אל כל עדת בני ישראל ויקחו להם שה לבית אבות שה לבית. כי ישראל נקראים שה על דרך (ירמיה נ', י"ז) שה פזורה ישראל והוא שאמר שיעשו עצמם לבית לאבות היינו להיות מרכבה לג' אבהן שהם חסד גבורה תפארת כמו דוד המלך ע"ה עשה עצמו מרכבה לאותן המדות וחבר עצמו עמהם שה לבית היינו שיכינו עצמם בהתכשרות מעשיהם לבית נכון ונשא שתהיה הגאולה במהרה בימינו אמן. ואם ימעט הבית מהיות משה, היינו שבמיעוט השגתו לא יוכל לעשות לעצמו בית ומרכבה כנ"ל, אזי עצה היעוצה היא ולקח הוא ושכנו היינו מקום שהשכינה שורה שם היינו שיחבר עצמו לצדיק שנקרא שכנו כנ"ל והוא הקרוב אל ביתו שיהיה לו לעזר ולסעד בעבודת השי"ת והבן, כדאיתא בכתבי האר"י זללה"ה על פסוק (משלי כ"ז, י') טוב שכן קרוב מאח רחוק כי הקב"ה

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

נקרא בגלות אח רחוק כביכול והצדיק הקרוב ודבוק לה'
תמיד נקרא שכן קרוב שמצער עצמו תמיד בגלות השכינה
כביכול (תנחומא שמות י.) וזהו ולקח הוא ושכנו
הקרוב אל ביתו כנ"ל שהצדיק נקרא שכן קרוב, או יאמר
ושכנו על השכינה הקדושה השוכן בקרב האדם והיא תמיד
שורה אצל האדם ככותל מערבי שמעולם לא זזה שכינה
וכו', וזהו והקרוב אל ביתו והיינו שיתפלל להשי"ת ברוך הוא
שיהיה לו לעזר ולסעד על דרך (יומא ל"ח:) הבא
לטהר מסייעין לו והבן: (דברי תורה עה"ת).

המו"ל

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

קונטרס

הצלת נפשות

כל המקיים נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא. בלומדי מסכת סנהדרין במסגרת הדף היומי, כשהגעתי לדף ל"ז, במאמר חז"ל כל המקיים נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא. ובעת לימוד גמרא הנני מתעמק מאוד ורוצה אני להשיג בעצמי את פירוש רש"י ז"ל שהנני נכדו. וכשאני גומר להבין אני מעיין בפירוש רש"י ז"ל.

והנה כאשר הגעתי למאמר הנ"ל "כאילו קיים עולם מלא", התבוננתי בדבר ועשיתי חשבון כמה נפשות יכולים לצאת מבן אדם אחד כדי להגיע לעולם מלא. חשבתי כך שהעולם יכול להתקיים רק ששת אלפים שנה ומהיום יש לערך מאתיים וארבעים שנים עד לסוף העולם, ועשיתי חשבון שאם יש לאדם אחד חמשה ילדים ולכל אחד מהם יש חמשה ילדים, יוצא שבמאתיים וארבעים שנה יצאו מאדם אחד שבע מאות אלף (700,000) נפשות, וזה נקרא עולם מלא ממש. ושמחתי מאוד בחידוש זה וחשבתי שצריך אני להשתדל להציל נפשות

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

ישראל מעולם התווה. וחשבתי לעצמי, אי, אי, אלמלא היה הרבי שלי חי עדיין בעולם הזה, הייתי הולך אליו תיכף לגלות לו המסתרים במאמר הזה.

השגחה פרטית - והמופת הגדול

כשגמרתי את הלימוד ניגשתי לארון הספרים והוצאתי משם ספר אחד שקיבלתי במתנה, ופתחתי את הספר, ומצאתי את שאהבה "נפשי", סיפור נפלא על מאמר חז"ל הזה. ואחר כך למדתי עוד הפעם את המשנה הנ"ל ומצאתי בפירוש רש"י ז"ל, לפיכך נברא אדם יחידי... להראותך שמאדם אחד (אדם הראשון) נברא מלואו של עולם, עד כאן לשון קדשו.

כשסיפרתי לחבירי שהוא למדן גדול, את הסיפור הנ"ל, העיר לי שחשבוני הוא טעות גדול, ואמר לי, לקחת עושה-חשבון (הנקרא מחשבון, קאלקולעיטא"ר בלע"ז) ולספור י"ב פעמים כפול חמש, ויצא מזה לערך חמישים מיליון נפשות, לכן אשרי חלקכם של כל אלו שמעוררים בני אדם ללימוד הדף היומי.

והנני מעתיק עבורכם ומתרגם עבורכם את הסיפור הנס מספר הנ"ל שנדפס בלשון אידיש.

המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

האדמו"ר הראשון לבית שטיפנעשט, הרה"ק רבי נחום זצ"ל, בנו של הרה"ק מרוזין זצ"ל, נכנס פעם לבית מדרשו (שהי' נקרא "קלויז") ופגש בשני חסידים שמדברים אודות מאמר חז"ל "כל המקיים נפש אחת מישראל, כאילו קיים עולם מלא" (משנה סנהדרין ל"ז ע"א) (דהרי רואים שמאדם אחד - אדם הראשון - יצא עולם מלא אנשים). נענה ר' נחום זצ"ל ואמר: "אבל לא ברצוה" (אבער נישט מיט קיין בייטשל). תמהו החסידים לכוונת הרבי, וענה:

הא לכם סיפור: אחד מחסידיו של הרבי ר' משה לייב מסאסוב זצ"ל היה לו בית מזיגה בכפר. פעם אחת חלה אחד מבניו ולא מצאו הרופאים תרופה למחלתו. קם ונסע לבית רבו בסאסוב. הרבי התאנח מאד ואיחל לו ברכת רפואה שלימה.

בהיותו מאמין גדול בברכת רבו, נסע החסיד לביתו שמח טוב לב. כאשר חזר לביתו לפנות ערב, ראה שמצבו של בנו התדרדר מאוד ל"ע. אך התחזק באמונתו בברכת רבו שיקיים בשלימות, ושיבריא בנו. גם את אשתו היה מחזק בדברי אמונה, והאיץ בה שתשכב במטתה לנוח, והוא ידאג כבר לשלום הילד, ויתן לו כל התרופות שרשם הרופא לרפואת הילד.

אך כאשר ישב סמוך למטת הילד ראה שמרגע לרגע הורע מצבו רח"ל. מה עשה? הניח את התרופות בצד ולא נתן עוד

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

להילד, אלא כל חצי שעה השקה לו כף מים נקיים, כדי להחזיקו בחיים. כדי להסיח דעתו מעגמ"נ, עסק בלימוד גמרא.

כחצות הלילה שמע דפיקות בדלת, והנה עומד נכרי שרוצה לקנות יין שרף. מרוב מרירות נפשו לא רצה החסיד לפתוח את הדלת, אבל הנכרי לא הרפה ודפק עוד יותר. מרוב פחד שמא תתעורר אשתו מחמת הדפיקות ותראה מצבו הנורא של בנם, לקח י"ש והוציאו לחוץ וצעק על הנכרי, מדוע בא בשעה מאוחרת כל כך לקנות י"ש, בפרט בעת אשר אין מוחו עמו מחמת חולשת בריאותו של בנו. אך הנכרי שאלו: "מדוע פניך זועפים כל כך, ומה קרה לבנך?".

סיפר לו החסיד את כל אשר קרהו, כדי שיעזוב אותו לנפשו וילך משם. אבל הנכרי, שהיה רוכב על סוס, הוציא מכיסו בקבוק קטן, נתנו ליד החסיד ואמר: "הא לך בקבוק זה, ותראה שמכף הראשון ייטיב לבנך, מכף השני שיטעום מבקבוק זה יצא מחולשתו, וכאשר ישתה כף השלישי יבריא לגמרי כאחד האדם" - ורכב לדרכו.

כאשר חזר החסיד לחדר אשר בו היה מונח בנו, התבונן בפני בנו ונדמה היה לו שהוא נמצא כבר ברגעים האחרונים לחייו רח"ל. כיון שכן, חשב שבין כך ובין כך אין לו מה להפסיד, ועל כן נתן לבנו לטעום מן הבקבוק שנתן לו הנכרי, ולגודל

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

תמהונו נרדם הילד. חיכה האב חצי שעה, ואחר כך עורר את בנו והשקה לו עוד כף מהבקבוק שקיבל מהנכרי. לאחר חצי שעה, כאשר ראה שהילד ישן במנוחה, עורר את אשתו וסיפר לה את הבשורה הטובה שמצבו של הילד הוטב ע"י שנתן לו מהבקבוק שקיבל מהנכרי. שניהם האמינו שקרה כאן מופת (בזכות ברכתו של הרבי ר' משה לייב זצ"ל), והתבוננו בבנם איך שישן במנוחה, כילד בריא. אחר כך נתנו לו את הכף השלישי, והוטב לו לגמרי. למחרתו ירד הילד ממטתו כמו בריא אולם.

מרב שמחה אפתה אשת החסיד שני עוגות ושלחה את בעלה שיקח בקבוקים גדולים מלאים יין שרף, עם העוגות ויסע להרבי על שבת קודש ויתן לו את זה במתנה. כאשר הגיע לבית הרבי ר' משה לייב, שאל הרבי בתמהון: "מדוע מגיע לי מתנה יפה זו?". סיפר לו החסיד את כל אשר קרהו, איך שהוטב לבנו בכח ברכת הרבי, ואמר, שהוא ואשתו מאמינים שהרוכב הנכרי לא היה כי אם שליחו של הרבי, ויתכן שהיה אליהו הנביא בכבודו ובעצמו. הרבי לא הגיב על זה כלום, אלא הלך להתפלל קבלת שבת.

מנהגו של הרבי ר' משה לייב זצ"ל היה לשבת עם חסידיו לביל שבת קודש ולהגיד בפניהם דברי תורה וחסידות ולרקוד

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

עימהם בריקודים של שמחת מצווה לכבוד שבת. אבל בליל שבת קודש ההוא ישב לבדו בחדרו, וכן היה במשך כל יום השבת. אף אחד מתלמידיו לא הרהיב בנפשו עוז לשאול את פי רבו פשר דבר, מדוע יושב לבדו בהתבודדות.

בעת סעודה שלישית בתוך קהל עדתו, נענה הרבי ר' משה לייב ואמר בקול: אף אחד מכם לא שאל אותי במשך השבת לפשר השינוי בהתנהגותי מבכל שבת, לכן אגיד לכם בעצמי. כל זה מחמת החסיד בעל הבית מזיגה (קרעטשמער).

בשבוע שעברה היה אצלי אודות רפואה לבנו, אבל בתוך הפתקה ראיתי שאין ביכולתי לעזור לו. אבל מרוב אהבתי לכל ישראל, לא יכולתי לשבור את רוחו בשתיקה שלא לענות לו, ועל כן הוכרחתי לברכו שבנו יזכה לרפואה שלימה.

- אבל בעל הבית מזיגה (הקרעטשמער) - המשיך הרבי והראה בידו הקדושה על החסיד - בגודל אמונתו המשיך את המופת הגדול ("אמונה" מלשון המשכה, כמו שכתוב ויהי אומן את הדסה). כאשר הביא אלי ביום ששי את המתנה וסיפר לו את כל אשר קרהו, שאלתי במרומים מי היה הרוכב שהביא רפואה לבן בעל הבית מזיגה הנ"ל, ובמשך השבת עשיתי מה שעשיתי לפי מה שקיבלתי מרבותי נשמתם עדן, כדי להתוודע מי היה

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

הרוכב שהביא הרפואה, וברגע זו שעברה עלינו נתגלה לי סוד הדבר.

פעם היה איש שהיה לו רצועה (בייטש) בידו (היינו בעל עגלה). היה מתנהג כפי שראוי לאדם כמותו... פעם אחת בלילה נסע לביתו בעגלה ריקה, ושמע קול בוכים. נסע אחר הקול ופגש ביהודי ארחי פרחי שמונח בתוך ערימת שלג ותרמילו סמוך אליו, וחיותו כמעט שיצאה ממנו מעוצם הקור ששרר אז ביער. לקח אותו העגלון והעלהו על עגלתו וכיסה אותו במעיל חם (פעלץ). אחר כך הוליכו לבית מזיגה הקרובה לשם וציוה לחמם את היהודי המקורר במים חמין, עד שתשוב אליו רוחו. ולא עוד, אלא שהעגלון השאיר כסף לבעל הבית מזיגה עבור הטירחא, וגם אם יצטרך לרופא.

אחר כך נסע העגלון לביתו, כי הזמין נסיעה ליום המחרת להוביל אנשים וסחורה. אך כיון שאמרו חז"ל (אבות פרק ד', משנה ב') מצווה גוררת מצווה, על כן, כיון שזכה העגלון ברוב רחמנותו להציל נפש מישראל, משך אותו עוד ועוד למדת הרחמנות. על כן לא עורר את אשתו משינתה, אלא אכל חתיכת לחם קרה והלך לישון.

בשמים נעשה רעש גדול, הלא אמרו חז"ל "כל המקיים נפש אחת מישראל, כאילו קיים עולם מלא", ואם כן הרי העגלון קנה

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

עולמו בשעה אחת, ואם יתעורר משינתו ויחיה עוד בעולם הזה, עלול לחטוא חס ושלום ולקלקל מה שתיקן, על כן יצא פסק דין מבית דין של מעלה שהעגלון לא יתעורר משינתו אלא יסתלק מן העולם, כדי שיבוא לעולם שכולו טוב כשהוא נקי מן החטא. כאשר עלתה נשמתו למרומים נפתחו לפניה שערי גן עדן.

אמרו חז"ל (ברכות י"ז ע"א) "העולם הבא וכו' וצדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם, ונהנים מזיו השכינה". ויש לדקדק באומרם "ועטרותיהם", ותירצו בספרים, על פי דברי המשנה (אבות פרק ד', משנה כ"א-כ"ב) "העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא, התקן עצמך בפרוזדור כדי שתיכנס לטרקלין". והכוונה, שאם איש יהודי עוסק בתורה בעולם הזה, נותנים לו לעולם שכולו טוב את הספר שלמד בו בעולם הזה, ובאותו ספר עוסק גם שם. אם היה אומר תהלים, מעמדות, שערי ציון, נותנים לו את כל אלה. אם קיים מצוות ומעשים טובים, נותנים לו בעולם הבא את ההזדמנות לקיים את המצוות עוד הפעם, כמו שעשה בחיים חיותו בעולם הזה, ומכל זה יש להנשמה נחת וקורת רוח בעולם הבא. וזהו הכוונה במאמרם "ועטרותיהם בראשיהם", היינו מה שקיים בחיים חיותו מצוות ומעשים טובים, הוא עטרה לראשו לעולם הבא.

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

אך מה יעשה בן אדם כמו העגלון שלנו, אשר זכה לעולם הבא על ידי הרצועה שבידיו? על כן נתנו לו גם בעולם הבא רצועה כזו, והוא עובר בגן עדן מחדר לחדר, ועושה ברצועתו כמו בעל עגלה, ומזה יש לו הנאה וקורת רוח. ונעשה מזה צחוק גדול בשמים, כי הלזה יכונה "עולם הבא"? אבל העגלון חשב שכולם שבעי רצון ממנו, ועל כן צוחקים...

לימיו זכה אביו של העגלון - אשר נפטר לעולמו זמן מרובה קודם לכן - לצאת מן הגיהנום וליכנס לשערי גן עדן, ושם פגש את בנו העגלון שמטייל בגן עדן ורצועתו בידו. לקחו לבית דין של מעלה כדי לפעול עבורו גן עדן טוב יותר. וכן הוה, בבית דין של מעלה פסקו שכיון שזכה לגן עדן בגלל שהחיה את נפש אחת מישראל, על כן יהא שכרו מכאן ואילך, שכאשר יצטרך יהודי להחיות את נפשו, יהא העגלון השליח לדבר. והוא היה השליח את בעל הבית מזיגה (שהזכיר את בנו אצל הרבי ר' משה לייב מסאסוב), והבקבוק שהביא אל הקרעטשמער היתה מגן עדן העליון. וכל זה המשיך החסיד בשלימות על ידי אמונת צדיקים שלו.

את הסיפור הזה סיפר הרבי ר' משה לייב מסאסוב זצ"ל בעת סעודה שלישית.

קובץ בעניין "הצלת נפשות"

וסיים הרבי משטיפינעשט את סיפורו, ואמר להחסידים:

ולזה נתכוונתי כאשר אמרתי "אבל לא ברצועה" (און נישט

מיט קיין בייטשל) ..

